

ชื่อแผนงานวิจัย : นโยบายและกลยุทธ์เพื่อการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมมลายูในเขต
เศรษฐกิจพิเศษสงขลา
ชื่อนักวิจัย : ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร และคณะ
E-mail Address : parichart298@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์ ปัญหา และผลกระทบต่อ การท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลาเพื่อรับมือการเปิดเสรีเศรษฐกิจอาเซียน 2) จัดทำนโยบายและกลยุทธ์การจัดการการท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลาโดยใช้วิถีวัฒนธรรมมลายูทั้งในระดับประเทศ ท้องถิ่น และชุมชนเพื่อรับมือการเปิดเสรีเศรษฐกิจอาเซียน 3) เสนอรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมมลายูในเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา ขอบเขตการวิจัยครอบคลุมพื้นที่ 4 ตำบลคือ สำนักแก้ว สำนักขาม ปาดังเบซาร์ และสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ด้วยการจัดประชุมกลุ่มย่อย การสัมภาษณ์เชิงลึกและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาของโครงการย่อยทั้ง 3 โครงการผนวกกับการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลาโดยคำนึงถึง 4 มิติตามหลักของ Balanced Scorecard ซึ่งมีกรอบในการวิเคราะห์กลยุทธ์ทั้ง 2 ด้าน คือ กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพ และกลยุทธ์การเพิ่มศักยภาพ ทั้งนี้ได้มีการวิเคราะห์ ประเมินความพร้อมทางด้านการท่องเที่ยวและการวิเคราะห์ SWOT ของแหล่งท่องเที่ยว ในการสร้างกรอบในการวางกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวมุ่งสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและความยั่งยืน ทั้งนี้แผนงานได้กำหนดนโยบายและกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมมลายูในเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา จำนวน 5 นโยบาย 19 กลยุทธ์ ประกอบด้วยนโยบาย 1) การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมมลายูอย่างสร้างสรรค์ 2) การฟื้นฟู สืบสานวิถีวัฒนธรรมมลายูเพื่อการจัดการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษสงขลา 3) การพัฒนาและส่งเสริมการตลาดเพื่อการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมมลายู 4) การสร้างความเชื่อมั่น การท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย 5) พัฒนาศักยภาพคนและพื้นที่พหุวัฒนธรรมสู่ประชาคมอาเซียน แผนงานได้นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ผสมผสานสองแนวคิด ระหว่างการท่องเที่ยวเน้นประสบการณ์และการนำเสนอเสน่ห์วิถีมลายูของเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา ด้วยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เน้นการเรียนรู้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ 2) การสื่อสารเรื่องราววิถีวัฒนธรรมมลายู ทั้งในเรื่องของอาหาร การแต่งกาย ลักษณะทางสถาปัตยกรรมมลายู ประเพณีและศิลปะการแสดงของชาวมลายู 3) การบริการเชิงสร้างสรรค์ทั้งด้านการบริการด้านที่พักและอาหาร ร่วมกับการนำเสนอเสน่ห์วิถีมลายู ได้แก่ 1) การจัดโซนที่อยู่อาศัย และ 2) การทำทรงนกตามวิถีวัฒนธรรมมลายู เป็นต้น ทั้งนี้ควรมีโครงสร้างและกลไกในการทำงานทั้งในระดับตำบล อำเภอ และเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา โดยมีข้อเสนอแนะทั้ง 3 ระดับคือ ระดับนโยบาย ระดับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระดับชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ต่อไป

คำสำคัญ: นโยบายและกลยุทธ์จัดการท่องเที่ยว วิถีวัฒนธรรมมลายู รูปแบบการจัดการท่องเที่ยว

การพัฒนาท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา

Research title : Tourism Policy and Strategies for Melayu's Cultural Tourism
in the Special Economic Zone of Songkhla.

Researchers : Parichart Visuthismajarn and Team

E-mail Address : parichart298@gmail.com

Abstract

This research project aims to: 1) study the situation, problems and impacts on tourism in Songkhla Special Economic Zone to cope with the ASEAN economic liberalization. 2) analyse study result to conduct a tourism plan in the Songkhla Special Economic Zone to cope with the ASEAN economic liberalization , and 3) to conduct tourism policy and strategies for Melayu's cultural tourism in the Special Economic Zone of Songkhla. Scope of the research area covered 4 sub-districts; namely Sumnaktaw, Sumnakkham, Padangbeza, and Sadao sub-districts, Songkhla province. Research methodology covered quantitative and qualitative analysis with focus group meeting, in-depth interview and content analysis. Result of the three sub-projects together with the determination of tourism development strategies, taking into account the 4 dimensions according to the principles of the Balanced Scorecard, which has a framework for analyzing both strategies, namely the strategy to upgrade quality And potential enhancement strategies Which has been analyzed Assessment of tourism readiness and SWOT analysis of tourist attractions In creating a framework for strategic tourism development aimed at qualitative and sustainable tourism

Therefore, this research plan has issued the five policies and 19 strategies. Each policy will focus on different goals. In general, the proposed strategy into three areas: 1) development and promotion, 2) restoration and conservation, 3) confidence building, and 4) human capacity building and management. Policies are included; 1) the development of Melayu's cultural tourism resources, 2) the restoration of the Melayu's culture for tourism management, 3) the development and promotion of tourism for Melayu's culture, 4) confidence building for border tourism , and 5) Develop human capacity building and integrated management to ASEAN. For tourism model should apply the cultural tourism management which combines two concepts; experience based tourism, and presenting new charm. This provides three types learning experience; 1) identity of Melayu culture 2) increase interpretation of Melayu's culture 3) good hospitality of creative tourism management for accommodation and food. Whereas, presenting new charms of the area could be 1) zoning of Melayu's

housing and 2) making bird cage of Melayu's culture. Nevertheless, there should include the tourism committees from sub-district, district and Songkhla Special Economic Zone level. Hence, recommendations are suggested in three levels included: policy, government office or local administrative organization, and community to achieve the goal of sustainable tourism development in the future.

keywords: Tourism policy and strategy, tourism management, Melayu's culture, Model of Tourism Management, Songkla Special Economic Zone.

เอกสารฉบับนี้ตีพิมพ์โดย
โดย ชนิตล ศรีเพชร ID5398G38
จากระบบคลังข้อมูลงานวิจัยไทย (TNRR)
เมื่อวันที่ 19/06/2024